Explore Prints Get Pro

Sign Up

Photos, people, or groups

Back to photostream

CATATAN SEJARAH TEMPATAN

PRANG BESAR

Pusat Benih Getah Antarabangsa

Oleh AZIMAH MOHD. ALI
(ARKIB NEGARA MALAYSIA)
Foto Ihsan ARKIB NEGARA MALAYSIA

SEJARAH awal Prang Besar bermula dengan tertubuhnya Prang Besar Estate Limited pada 16 April 1921 di Mukim Kajang iaitu di sekitar kawasan Hutan Ayer Hitam dan Jalan Telok Datoh yang meliputi kawasan seluas lebih kurang 900 ekar. Ladang ini dinamakan Prang Besar yang bermakna *Great War*, kemudian diterjemahkan sebagai Prang Besar mengambil sempena Perang Dunia Pertama. Kesemua pemilik tanah ini terdiri daripada bekas-bekas tentera British yang pernah menyertai perang tersebut. Mereka adalah Mejar E.H.T. Gough, Kapten K.G. Furley, Kapten H.S. Hewett, KaptenP.K. Paul, Major C. Burn Callander, Mejar C. Burn Murdock, Left. F. St. Barbe, Lieut. J. Cracroft-Amcotts dan Left. Kol. S.W. Bunker.

Pemberian tanah ini adalah melalui satu skim yang diperkenalkan oleh kerajaan British dan dinamakan "War Service Land Grant Scheme". Skim ini telah diwartakan dalam F.M.S. Supplement Gazette No. 771 pada 14 Februari 1920. Warta ini dikeluarkan bagi menerangkan bagaimana cara-cara permohonan boleh dibuat dan setiap permohonan hendaklah dimajukan kepada "Central Registry, War Service Land Scheme, Kuala Lumpur" dalam dua salinan.

Di bawah skim ini, setiap bekas tentera British yang hendak mengemukakan permohonan mereka mestilah seorang rakyat British atau rakyat di empat buah negeri dalam Negeri-Negeri Melayu Bersekutu; pernah menyertai peperangan sebagai seorang tentera British; mempunyai pekerjaan yang tetap di Negeri-Negeri Melayu Bersekutu semasa peperangan meletus dan juga semasa permohonan dikemukakan. Sekiranya permohonan tersebut berjaya, mereka akan diberi 100 ekar tanah seorang. Pemberian tanah hanya akan dihadkan di tiga buah negeri di barat Tanah Melayu dan tanah-tanah tersebut perlu diusahakan untuk pertanian sahaja.

Peta Daerah Ulu Langat yang dikeluarkan oleh Jabatan Ukur pada tahun 1925 menunjukkan kawasan Estet Prang Besar

Selepas tiga tahun penubuhannya, kawasan Ladang Prang Besar ini bertambah kepada 2026 ekar dengan mengambil alih tanah-tanah bekas tentera British yang lain melalui beberapa perjanjian. Pada permulaannya ladang ini lebih menumpukan perhatiannya kepada kerja-kerja mencantumkan tunas-tunas getah untuk mendapatkan benih yang lebih baik, di samping meletakkan asas yang kukuh dalam mengeluarkan benih-benih dan pokok-pokok getah yang bermutu tinggi. Orang yang memainkan peranan penting dalam pelaksanaannya adalah Mejar E.H.T. Gough. Beliau mengambil pelbagai inisiatif dalam menghasilkan klon-klon getah yang bermutu tinggi. Pada 1 Disember 1925, Ladang Prang Besar ini dijual kepada Sir Eric Macfadyen untuk Syarikat Harrison dan Crosfield. Ketika itu hampir 1031 ekar daripada 2 026 ekar diperuntukkan bagi mencantumkan tunas getah dan menyemaikan biji getah daripada pokok-pokok getah yang bermutu tinggi.

Ladang Prang Besar merupakan ladang yang pertama di Tanah Melayu yang boleh menghasilkan dan mengeluarkan benih-benih getah yang terbaik.

Sebahagian daripada 9700 ekar (3926.97 hektar) Estet Prang Besar hari ini

Kejayaan Ladang Prang Besar dalam hal ini tidak dapat disangkalkan; membolehkan ladang ini diletakkan setaraf dengan Institut Penyelidikan Getah (RRI) dalam pelbagai penyelidikan benih getah.

Kejayaan ladang ini merupakan hasil usaha Dr. Chittenden dan Kapten R.O. Jenkins yang sentiasa mencari pembaharuan. Di samping itu kerjasama dengan RRI dan lawatan-lawatan ke Sumatra dan Jawa banyak membantu Ladang Prang Besar meningkatkan kejayaannya. Hasil kejayaan Ladang Prang Besar ini dapat dilihat sehingga sekarang. Berjuta-juta pokok getah yang ditanam di seluruh Semenanjung (Malaya pada ketika itu), Sri Lanka, Sumatra dan Afrika Barat disemai daripada benih-benih yang ditunaskan di ladang ini.

Perkembangan pesat Ladang Prang Besar ini merupakan hasil kemudahan-kemudahan dan dorongan dua adik-beradik Kindersley dan K. Furley, Pengurus Ladang Sedgeley semenjak tahun 1913. Di Ladang Prang Besar ini juga terdapat sebuah kilang pemproses (SMR) daripada hasil getah yang ditanam di ladang ini. Selain itu ladang ini dijadikan pusat penyelidikan untuk menghasilkan pelbagai penemuan benih getah. Pusat penyelidikan ini diasaskan oleh Mejar E.H.T. Gough sendiri bertujuan menghasilkan klon-klon getah yang bermutu tinggi untuk dipasarkan ke seluruh dunia.

Kini Ladang Prang Besar akan mengalami satu lagi perkembangan yang besar, melalui pengisytiharan Warta Kerajaan Negeri Selangor No. 1019 pada tahun 1993 bahawa kawasan seluas 1671 hektar milik Ladang Prang Besar dan 381 hektar milik Ladang Galloway akan diambil alih untuk Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan Prang Besar.

Sumber Rujukan:
1. Fail SUK Selangor, 1029/20.
2. Malay Mail, 16 Februari 1920, 22 Februari 1920.
3. Maklumat-maklumat yang diberikan oleh Golden Hope Plantations Bhd.
4. Maklumat didapati daripada Harrissons & Crosfield Ltd. London.
5. Maklumat-maklumat daripada Sejarah Lisan yang dikendalikan oleh Arkib Negara Malaysia.

iamanamateur

putrajaya

88 views 0 faves 0 comments

Uploaded on July 9, 2011
Taken on July 7, 2011

All rights reserved

Show your appreciation with the gift of Flickr Pro

Add a comment

Show EXIF

Additional info

Viewing privacy	Public
Safety level	Safe
Content type	Photo

License History

SmugMug+Flickr.
Connecting people through photography.